

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul, Diaconu Dorian, în numele inculpatului, Merăuță Alexandru Andrei, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui,

Merăuță Alexandru Andrei, născut la 07 august 1984, originar și domiciliat mun. Chișinău str. Sîrbească 2 ap. 20.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță: 25.04.2012-10.07.2013
2. în instanța de apel: 16.08.2013-07.11.2013
3. în instanța de recurs: 18.02.2014-26.03.2014

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 10 iulie 2013, Merăuță A.A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an, dacă în acest termen inculpatul nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea acordată.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Stețco Vasile suma de 14.075,35 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 20.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

2. Potrivit sentinței, Merăuță A.A. la 17 decembrie 2011, în jurul orei 05.00, aflându-se pe str. 31 August, mun. Chișinău, avînd intenția comiterii unui act de huliganism, încălcînd grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței asupra persoanei precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o

obraznicie deosebită, a inițiat un conflict cu Stețco V., și fără nici un motiv, intenționat a aplicat violență, lovindu-l intenționat de mai multe ori cu pumnii în regiunea feței, în rezultatul cărui fapt Stețco V. a căzut la pământ.

Acțiunile lui Merăuță A.A. au fost încadrate de instanța de judecată în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, *huliganismul*, adică, *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile, care prin conținutul lor, se deosebesc print-o obraznicie deosebită.*

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Diaconu D., în numele inculpatului, a contestat-o cu apel, în care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului, apărătorul a menționat, că instanța de fond nu a pus nici o probă ce ar indica direct și incontestabil asupra faptului săvârșirii de către inculpat a infracțiunii imputate, iar din conținutul sentinței este imposibil de identificat prin ce acțiuni s-a manifestat latura obiectivă a infracțiunii incriminate, precum și motivele pentru care instanța a respins probele apărării.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, apelul declarat a fost admis parțial, casată sentința în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată o hotărâre nouă, prin care a fost dispusă încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest sentința a fost menținută.

Analizând în ansamblu probele administrate și cercetate de către instanțele de fond și de apel, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, instanța de apel a constatat că vina inculpatului Merăuță A.A de comiterea infracțiunii incriminate s-a confirmat pe deplin și acțiunile lui corect au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) CP - *huliganismul*, adică, *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile, care prin conținutul lor, se deosebesc print-o obraznicie deosebită.*

În opinia instanței de apel, instanța de fond la aprecierea modului și a măsurii de pedeapsă a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii incriminate, care conform art. 16 CP face parte din categoria celor mai puțin grave pentru care legea prevede ca pedeapsă amendă în mărime de la 200 la 700 u.c. sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 140 de ore, sau închisoare de pînă la 3 ani, de personalitatea inculpatului care se caracterizează pozitiv,

anterior nu a fost judecat. Circumstanțe atenuante în raport cu inculpat s-a reținut săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar circumstanțe agravante nu s-au reținut.

Analizând circumstanțele stabilite, instanța de apel a considerat că pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare cu suspendarea executării ei pe un termen de probă de 1 an a fost corect numită inculpatului și este în limitele legii și echitabilă faptelor comise.

Cît privește sentința în partea laturii civile, privind încasarea prejudiciului moral în mărime de 20.000 lei, instanța de apel a considerat că sentința este criticabilă în acest aspect și urmează a fi casată în această parte din următoarele motive.

Reieșind din faptul că în urma acțiunilor inculpatului pentru partea vătămată nu au survenit careva urmări grave, lui fiindu-i cauzate vătămări corporale ce au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, nu a avut de suferit reputația socială a lui, ținând cont și de starea materială a inculpatului, instanța de apel a considerat că pentru repararea daunei morale părții vătămate este echitabilă și suficientă pentru a aduce satisfacție morală suma de 2000 lei, care urmează a fi încasată de la inculpat, deoarece suma încasată de către instanța de fond – 20.000 lei este exagerată. Totodată, se menționează că însăși faptul condamnării inculpatului reprezintă în sine o despăgubire morală pentru partea vătămată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute, constatînd că cuantumul despăgubirilor pentru recuperarea daunei materiale a fost justificat prin probe obiective, documente ce confirmă suportarea cheltuielilor solicitate.

5. Hotărârile judecătorești adoptate pe caz se contestă cu recurs ordinar de către avocatul, Diaconu D., în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, invocând temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) CPP. Recurentul a criticat hotărârile judecătorești adoptate pe caz, sub aspectul neverificării probelor administrate de prima instanță de către instanța de apel și nepronunțarea asupra tuturor motivelor invocate, iar celelalte argumente sunt identice cu cele invocate în cererea de apel.

6. Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul constată că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât pe cele obținute în

procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată în instanța de fond și de apel, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Merăuță A.A. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod Penal, să fie justă și întemeiată.

Unul din argumentele invocate de către apărător în recursul declarat este neverificarea de către instanța de apel a probelor administrate de prima instanță.

În conformitate cu pct. 6) al Recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 53 din 12.07.2013, Cu privire la procedura de examinare a apelului, legiuitorul obligă instanța de apel să verifice declarațiile și probele materiale examinate în prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea respectivă în procesul - verbal al ședinței de judecată.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, (6) Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Conform procesului-verbal din 07 noiembrie 2013 (f.d.182), când instanța de apel în baza art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală, a verificat dacă sunt probe suplimentare și dacă este necesar de a cerceta suplimentar probele administrate în prima instanță, avocatul inculpatului a menționat că: *„probe suplimentare nu sunt, solicit să fie cercetate probele care au stat la baza sentinței”*, inculpatul la rândul său a remarcat că: *„probe suplimentare nu sunt”*. Ca urmare, instanța de apel pe loc a dispus *„cercetarea suplimentară a probelor care au stat la baza sentinței: declarațiile părții vătămate, martorilor Ursu C., Țarălungă D., Gatman A., Grosu D., Rîșineanu A., Mîndru S., Tashinschi R., inculpatului: certificatul de vizită nr.92620 din 17.12.2012, rapoartele de constatare medico-legală nr. 206/D și de expertiză medico-legală suplimentară nr.881/D din 05.04.2012, tabelul fotografic”*. Întrebări din partea participanților la proces nu au parvenit. Mai mult, la verificarea de către instanța de apel în baza art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală, dacă au parvenit replici, s-a constatat că: *„Replici nu au parvenit”*.

Raportînd prevederile legale menționate la cazul supus judecării, Colegiul stabilește că, instanța de apel respectînd principiul contradictorialității, punînd în discuție necesitatea verificării suplimentare a probelor pe caz, i-a asigurat acestuia posibilitatea reală în susținerea argumentelor sale, însă, partea apărării a menționat că: *„probe suplimentare nu sunt, solicit să fie cercetate probele care au stat la baza sentinței”*, ceea ce a fost efectuat de instanța de apel, consemnînd în procesul-verbal, fapt ce a dus la netemeinicia argumentului invocat.

Alt argument indicat în cererea de apel și de recurs este lipsa analizei și aprecierii probelor administrate la caz.

La acest capitol Colegiul remarcă faptul, că instanța de apel constatînd eroarea instanței de fond în acest sens, a reparat-o prin analiza și aprecierea probelor administrate la caz. Astfel, analizînd decizia instanța de apel, se observă concluzia corectă a instanței: *„Deși martorii Gatman, Grosu, Rîșneanu, Mîndru au menționat că partea vătămată se afla în stare de ebrietate și că era agresiv, acest fapt nu a fost confirmat, cu atît mai mult că de către inculpat a fost prezentat un CD cu înregistrări ale unor fragmente de distracție de la discoteca „Lava”, prin care nu s-a demonstrat că partea vătămată era în stare de ebrietate și era agresivă, ci din contra toți erau bine dispuși, se distrau”.*

De asemenea, Colegiul remarcă aprecierea critică întemeiată de către instanța de apel a: *„...declarațiilor martorilor Gatman, Ursu, Grosu, Rășneanu care declară că partea vătămată era în stare de ebrietate avansată, agresiv și a reacționat neadecvat la cererea lui Merăuță Alexandru să-i dea paharul. Astfel, deși aceștia susțin că inculpatul a dorit să guste din cele procurate de Stețco și a cerut frumos, tot ei afirmă că Stețco nu a fost de acord să-i dea paharul și îl ținea cu două mâni. Este evident că ei fiind prietenii inculpatului, în scopul de a-l favoriza, neagă faptul că ultimul i-ar fi zis că „acuși îți arăt o poantă”, ceea ce confirmă martorul Țarălungă, după care l-a lovit cu pumnul. Toți martorii nu neagă faptul că s-au înjurat reciproc, iar acest fapt nu mai vorbește despre o cerere amiabilă între doi prieteni. Versiunea inculpatului și a martorilor Ursu, Gatman, Grosu cum că Stețco nu a fost lovit, ci doar a fost împins cu mîna și el și-a pierdut echilibrul, căzînd jos, în urma la ce a primit leziunile corporale depistate la el, se infirmă atît prin declarațiile părții vătămate și martorului Țarălungă, cît și prin raportul de expertiză medico-legală care exclude posibilitatea cauzării leziunilor corporale de la căderea liberă de la înălțimea propriului corp”.*

Cele menționate, în opinia Colegiului, indică la neincidenta argumentului invocat, deoarece instanța de apel a verificat toate probele sub toate aspectele, complet și obiectiv, analizînd întregul ansamblu probator administrat și coroborarea lor cu alte probe, apreciindu-le cu argumentarea concluziilor sale de acceptare sau respingere a probelor, cele reținute de instanța de apel fiind în corespundere cu conținutul real al acestora.

În acest context Colegiul reține, corectitudinea concluziei instanței de apel: *„Deși inculpatul nu și-a recunoscut vina, vinovăția acestuia este dovedită integral prin declarațiile părții vătămate, a martorilor, materialele cauzei.”*

Următorul argument invocat de partea apărării este lipsa elementelor infracțiunii de huliganism în acțiunile inculpatului.

Din materialele cauzei se constată că, de către organul de urmărire penală inculpatul a fost învinuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal. Instanța de fond i-a încadrat acțiunile acestuia în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, concluzie menținută de către instanța de apel.

Colegiul remarcă temeinicia invocării la acest capitol de către instanța de apel a doctrinei penale, și anume analiza laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art.

287 Cod penal, noțiunea ordinii publice, încălcării grosolane a ordinii publice, exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate, acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică.

Astfel, Colegiul constată justificată concluzia instanței de apel că sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale a inculpatului, sub aspectul comiterii infracțiunii de huliganism în forma calificată și la argumentarea încadrării juridice a acțiunilor acestuia, corect a menționat: *„...la 17.12.2011, când cercul de persoane au ieșit din localul discotecii „Lava” și, deplasându-se spre chioșc pentru a servi ceva de mâncare, inculpatul prin comportamentul său nu a respectat atât ordinea publică, cât și normele morale de conduită a sa, avînd în vedere faptul că în afara grupului lor, în jur se aflau taximetriștii, iar ei toți se aflau în centrul orașului, și de la acea discotecă mai ieșeau și alte persoane străine”*.

În viziunea Colegiului, instanța de apel în mod just a concluzionat că inculpatul prin acțiunile sale a încălcat grosolan ordinea publică și totodată i-a cauzat vătămări corporale părții vătămate. Fapta prejudiciabilă analizată presupune aplicarea violenței asupra persoanelor, prin care se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății sau cu leziuni corporale neînsemnate care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

De asemenea, instanța de apel întemeiat a stabilit și prezența laturii subiective, care se exprimă prin: *„...intenție, dorința de a arăta supremația sa, deoarece inculpatul își dădea seama de consecințele faptelor sale, sau trebuia să-și dea seama când l-a împins, l-a lovit pe Stețco și a dorit survenirea acestora. Instanța de apel a reținut corect că între partea vătămată și inculpat nu erau relații ostile, fapt demonstrat și prin CD-ul prezentat de către inculpat și anexat la materialele cauzei. Din vizionarea acestuia nu se confirmă nici atacul din partea lui Stețco V., nici chiar inculpatul nu afirmă cert că a fost un atac, dar că purtarea lui Stețco părea să fie o agresiune. Astfel, din însăși versiunea prezentată de apărare ce exclude și argumentele ce țin de legitima apărare din partea inculpatului ceea ce denotă că el a acționat cu intenție”*.

În asemenea circumstanțe, Colegiul atestă că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Cît privește sentința în partea laturii civile privind încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în sumă de 20.000 lei, Colegiul reține justificată concluzia instanței de apel privind netemeinicia sentinței în acest aspect, ca urmare fiind casată sentința în această parte.

Astfel, indicînd corect prevederile art.art. 1422 alin.(1), 1423 alin. (1) Cod Civil, precum și pct. 22 a Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, instanța de apel întemeiat a conchis că instanța de fond, examinînd cauza, nu a specificat prin ce anume se justifică

încasarea prejudiciului moral în valoare de 20.000 lei. Mai mult, reieșind din faptul că în urma acțiunilor inculpatului pentru partea vătămată nu au survenit careva urmări grave, lui fiindu-i cauzate vătămări corporale ce au dus la dereglarea sănătății de scurtă durată, nu a avut de suferit reputația socială a lui, ținând cont și de starea materială a inculpatului, instanța de apel întemeiat a considerat că pentru repararea daunei morale părții vătămate este echitabilă și suficientă pentru a aduce satisfacție morală suma de 2000 lei, deoarece suma încasată de către instanța de fond – 20.000 lei este exagerată și nejustificată, însăși faptul condamnării inculpatului reprezintă în sine deja o despăgubire morală pentru partea vătămată.

La baza recursului declarat sunt invocate cazurile de casare prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală.

La temeiul de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recurentul a indicat că, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul atestă că prevederile pct. 6) al normei vizate nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, deoarece instanța de apel în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Temeiul de casare prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.

În opinia instanței de recurs nu este incident la cazul supus judecării temeiul dat, acesta fiind analizat detaliat în pct. 6 al prezentei decizii, precum și deoarece instanța de apel a examinat cauza penală fără careva abateri de la normele materiale și de procedură, corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept sub toate aspectele, încadrând corect acțiunile inculpatului, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs.

În privința temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul evidențiază că temeiul dat se invocă numai în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, iar în cazul supus judecării recurentul invocă temeiul dat nefiind de acord nici cu o încadrare juridică a faptei, solicitând achitarea inculpatului.

În urma celor supra indicate, Colegiul conchide că temeiurile invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul, Diaconu Dorian, în numele inculpatului, Merăuță Alexandru Andrei, împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 10 iulie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui, **Merăuță Alexandru Andrei**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 aprilie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti